

Дисципліна **«ІСТОРІЯ СВІТОВОЇ МУЗИКИ»:**
Змістовий модуль IV
**«Основні тенденції розвитку
західноєвропейської музичної культури
другої половини XIX століття»**
III курс, I семестр
Спеціальність: 025 «Музичне мистецтво»
Спеціалізація: «Народні інструменти»
Освітньо-кваліфікаційний рівень «Бакалавр»
Викладач – кандидат мистецтвознавства,
доцент, в. о. професора
Корчова Олена Олександрівна
Практикант – аспірантка другого року навчання
Шлябанська Яна

SYLLABUS

(НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ)

***ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ**

Курс, що містить матеріал модулю «Основні тенденції розвитку західноєвропейської музичної культури другої половини XIX століття», входить до обов'язкової частини навчального плану для бакалаврів спеціалізації «Народні інструменти» і продовжує наскрізний цикл викладання базової дисципліни «Історія світової музики».

У межах передостаннього, III семестру її вивчення формуються системні уявлення студентів про зміст музично-історичного процесу другої половини XIX століття, його зовнішні культурно-історичні чинники та внутрішні естетичні закономірності.

Реалії нашого часу доводять, що ця дисципліна є винятково важливою складовою професійної підготовки студентів названої спеціалізації. Успішна діяльність фахового виконавця у сучасному світі є неможливою без чітких уявлень щодо змісту романтичного художньо-стильового етапу розвитку західноєвропейської музичної культури, визначальних естетичних чинників формування принципів музичного мислення та їх конкретних проявів в індивідуальних композиторських практиках. Обізнаність виконавця у подіях романтичного музично-історичного процесу є не лише традиційно-вагомим елементом самопрезентації у професійній спільноті, але й стає однією з підвалин усвідомленого виконавства, котре культивується у наш час.

Методологічною основою курсу слугують фундаментальні концепції, запропоновані Б. Асаф'євим, Г. Галем, Л. Данилевичем, Л. Купець, О. Левашовою, Л. Раппопорт, О. Царьовою та іншими знаними музикознавцями XX-XXI століття. Зміст курс також спирається на певні позиції наукових напрацювань знаних вітчизняних музикознавців М. Черкашиної-Губаренко, В. Жаркової, Л. Неболюбової та ін. Студентам пропонується цілісна

характеристика музично-історичного феномену західноєвропейського романтизму, включно з його внутрішньою періодизацією, аналізом естетичних принципів, оглядом провідних композиторських і виконавських тенденцій, узагальненнями в площині музичної драматургії, жанрової політики та музичної мови, котрі послідовно екстраполюються на усталені в освітній практиці вищої ланки монографічні теми.

***МЕТА КУРСУ**

- осягнути цілісність, спрямованість та внутрішню логіку процесу історичного розвитку західноєвропейської музичної культури другої половини XIX століття за допомогою інструментарію сучасного академічного музикознавства;
- сформулювати та розглянути з позицій музично-історичного аналізу базові ознаки цього процесу й усвідомити їх як сукупність подій, які стали логічним продовженням романтичної епохи і отримали характеристику пізньоромантичної музичної культури.

***ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ**

Заняття проводяться на змішаній основі, в аудиторіях НМАУ імені П. І. Чайковського та в режимі on-line на платформі Zoom. Фрагменти відео-запису лекцій (за потреби), методичні матеріали курсу, відеопрезентації у повному обсязі та контрольні завдання є доступними для студентів і надаються в електронному форматі регулярно, відповідно до графіку занять.

Поточні організаційні питання та локальні проблемні обговорення здійснюються шляхом e-mail листування та спілкування у чатах Telegram або Messenger.

***АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ**

У межах професійного спілкування протягом викладання курсу діють загальновизнані у світі та Україні стандарти академічної доброчесності, що базуються на повазі авторських інтелектуальних прав, недоторканості чужого наукового контенту, широкій практиці персональних цитувань і конкретних посилань, а також мотивації студентів до формулювання власних ідей та міркувань.

Презентації, друковані методичні матеріали, тести та інші форми контрольних завдань є авторськими розробками викладача й практиканта і поширюються винятково серед студентів групи на засадах конфіденційності.

***НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН**

Обсяг курсу – 3 ECTS. Курс викладається для бакалаврів протягом першого семестру третього року навчання.

Розклад занять 2021 – 2022 н.р.: понеділок, 08.30 – 10.05 (on-line: платформа ZOOM).

Курс триває 14 тижнів і розрахований на 28 аудиторних годин (14 годин лекційних і 14 годин семінарських та практичних занять) та завершується заліком.

Для успішного завершення курсу студентам необхідно опрацювати весь його лекційний та музичний матеріал (знання якого перевіряється за допомогою аудиторних форм контролю – тесту та вікторини), взяти участь у семінарах й обговоренні проблемних питань на практичних заняттях, здати дві домашніх контрольних письмові роботи у формах «резюме» й аналітичної розвідки. Розрахунок балів в кінці семестру відбувається автоматично шляхом підсумку результатів виконання контрольних форм роботи.

Внутрішня структура занять і порядок оцінювання:

Структурний елемент	Наповнення структурного елемента	Максимальна кількість балів
Лекція	Головна форма презентації теоретичного матеріалу курсу викладачем	-
Практикум	Допоміжна форма презентації теоретичного й музичного матеріалу курсу викладачем	-
Семінар	Усталений формат заняття, на якому теоретичний музичний матеріал курсу презентується студентами самостійно та обговорюється всією групою	10 за кожний
Резюме	Домашня контрольна робота студентів, котра передбачає написання самостійного тексту щодо окремих положень курсу (мінімальний обсяг – 1 сторінка у текстовому форматі Word)	10
Аналітична розвідка	Домашня контрольна робота студентів, котра передбачає письмове виконання аналітичного розбору певного зразка музичного матеріалу – аудіо/відеозапису та партитури (мінімальний обсяг – 1 сторінка у текстовому форматі Word)	10
Тест	Аудиторна контрольна робота студентів, лімітована за часом	10

	виконання та така, що складається з відповідей на конкретні питання за змістом курсу	
Вікторина	Аудиторна контрольна робота студентів, лімітована за часом виконання та така, що складається з розпізнавання аудіо-фрагментів програмних музичних творів	10

Загалом заплановано:

- 3 семінари аналітичного формату, котрий передбачає обговорення та аналітичне осмислення конкретних музично-історичних явищ (стильових, жанрових або персональних).
- 1 тест і 1 вікторина за матеріалами лекцій;
- 1 резюме і 1 аналітична розвідка після закінчення певних розділів курсу;

Користуючись наведеними в таблиці даними, студенти можуть самостійно розробляти варіанти накопичення балів.

***МАТЕРІАЛИ КУРСУ** надаються студентам в електронному вигляді. Основні з них:

- Відеопрезентації всіх лекційних занять.
- Відеопрезентації, представлені на практичних і семінарських заняттях.
- Фрагменти відеозапису окремих лекцій або семінарів (за потреби).
- Допоміжна література.

***КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН ЗАНЯТЬ** на I семестр 2021–2022 н.р.

Дата	Форма заняття	Тема заняття
6.09.2021	лекція	«Музичний театр Ріхарда Вагнера»
13.09.2021	практикум	«Містерія і міф у жанрово-стильовому зрізі опери “Трістан та Ізольда”».
20.09.2021	лекція	Ознаки містерії та нові стилістичні тенденції в опері Ріхарда Вагнера “Парсифаль”»
27.09.2021	семінар	«Реформаційні риси оперної творчості Ріхарда Вагнера в контексті розвитку пізньоромантичного музичного театру»
4.10.2021	лекція	«Музичний театр Джузеппе Верді»
11.10.2021	практикум	«Пізня творчість Джузеппе Верді: “Отелло” і “Фальстаф”»
18.10.2021	лекція	«Французький музичний театр другої половини ХІХ століття»

25.10.2021	семінар	«Порівняльна характеристика сучасних постановок опери “Отелло” Джузеппе Верді»
1.11.2021	лекція	«Симфонічні жанри в творчості Ференца Ліста»
8.11.2021	практикум	«Принципи симфонізму Йоганнеса Брамса на прикладі Симфонії № 3»
8.11.2021	лекція	Симфонія № 7 Антона Брукнера як зразок його симфонічної творчості»
15.11.2021	лекція	«Феномен симфонізму Густава Малера»
22.11.2021	семінар	«Французька симфонічна школа другої половини XIX століття: Сезар Франк і К. Сен-Санс»
29.11.2021	лекція	Європейські національні симфонічні школи другого плану: чеська, норвезька, італійська»
6.12.02021	практикум	«Музичний театр Джакомо Пуччіні»

Орієнтовні дати виконання контрольних форм роботи:

резюме: 11.10.2021.

аналітична розвідка: 25.10.2021.

тест і вікторина: 29.11. 2021